

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Tanowie

*„Dorosły to nie ktoś, kto „ulepi” dziecko
według jakiegoś wzoru lub ideału,
ale ktoś, kto pomaga mu rozwijać się,
ujawniać swoje możliwości.”*

Program współpracy z rodzicami

rok szkolny 2014 / 2015

Wychowanie jest tym skuteczniejsze, im mocniej opiera się na współdziałaniu nauczycieli i rodziców w odniesieniu do wszystkich wychowanków.

DIAGNOZA PROBLEMU

Dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie z racji swojej odmienności w funkcjonowaniu społecznym i trudności w rozwiązywaniu problemów emocjonalno - społecznych często narażona jest na odrzucenie przez środowisko lokalne. Bycie nieakceptowanym z jakiegoś powodu jest przykre z powodu związanych z tym stanem przeżyć i emocji. Niemożność zbudowania z otoczeniem zadowalających relacji generuje najczęściej stan głębokiej frustracji. Osoby niepełnosprawne intelektualnie napotykają w tym zakresie dodatkowe bariery, ponieważ ich słabsze funkcjonowanie w sferze społeczno – emocjonalnej odzwierciedla się w tzw. „lepkości emocjonalnej”, ograniczonej możliwości dokonywania refleksji nad swoim zachowaniem, szybkim poddawaniu się manipulacjom grupy rówieśniczej. Dają się więc łatwo nakłonić do negatywnego działania, co z kolei pogłębia ich trudności w funkcjonowaniu społecznym. W wyniku tych skomplikowanych mechanizmów często dochodzi do wytworzenia się nieprawidłowych postaw, tj. agresywnych, pełnych przemocy zachowań.

Szkoła ma za zadanie realizować i rozwijać kontakty z rodzicami, którzy z odpowiednim wsparciem mają możliwość współdecydowania o sprawach ważnych dla ich dzieci i szkoły. Wspólnym celem rodziny i szkoły jest właściwy rozwój dziecka na miarę jego możliwości. Aby prawidłowo realizować cele, zadania i funkcje szkoły, konieczna jest współpraca z domem rodzinnym ucznia. Współdziałanie szkoły i rodziny zapewnia prawidłowe warunki wychowania i nauki. Tylko współdziałanie i współpraca daje szansę poradzenia sobie z wieloma problemami wynikającymi z agresji i przemocy.

Przygotowany przez nas program poprzez współpracę z rodzicami ma za zadanie wspomaganie wychowanków w radzeniu sobie w sytuacjach generujących agresję, przemoc, konflikt. Celem programu jest wyposażenie rodziców w najnowszą wiedzę z zakresu zapobiegania agresji i przemocy oraz w wiedzę na temat możliwości poradzenia sobie w sytuacji kryzysowej. Ma on również na celu zachęcenie rodziców do aktywnego uczestniczenia w życiu naszej szkoły. W tym roku szkolnym szczególną uwagę poświęcimy wartościom związanym z budowaniem pozytywnych relacji, przyjaźni w domu i środowisku szkolnym. To rodzice są autorami wartości oraz postaw w jakich wychowują swoje dzieci, dlatego też ich udział i zaangażowanie ma szczególne znaczenie dla nas jako wychowawców i pedagogów. Współpraca szkoły z rodzicami powinna przebiegać według zasady: „rodzice jako pierwsi nauczyciele swoich dzieci ponoszą szczególną odpowiedzialność za ich edukację, zaś edukacja szkolna ma wspierać domową, a nie ją zastępować.” Dobrze jest, rodzice i szkoła uzupełniają się w działaniach na rzecz dzieci.

CELE OGÓLNE:

- Angażowanie rodziców do współpracy z Ośrodkiem oraz zachęcanie do większego udziału w tworzeniu warunków do wszechstronnego i harmonijnego rozwoju dzieci.
- Zwiększenie aktywności rodziców w sprawach kształcenia, wychowania i sprawowania właściwej opieki nad dziećmi.
- Uświadamianie rodzicom i nauczycielom, że wszechstronny rozwój dziecka zależy od wspólnie realizowanych działań przez szkołę i dom.
- Pedagogizacja rodziców.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- Dążenie do jednolitości oddziaływań dydaktyczno – wychowawczych Ośrodka i środowiska rodzinnego,
- wszechstronny rozwój dziecka,
- wspieranie rodziców w dziedzinie wychowania,
- nawiązanie dobrego kontaktu z rodzicami,
- udział w działalności statutowej ośrodka dotyczącej wychowania prozdrowotnego,
- uczestnictwo w działaniach na rzecz bezpieczeństwa,
- wzmacnianie pozytywnych więzi rodzinnych i relacji międzypokoleniowych,
- wspólne kształtowanie postaw prospołecznych wychowanków opartych na szacunku i kulturze osobistej,
- angażowanie rodziców do udziału w życiu grupy i klasy,
- aktywny udział rodziców w adaptacji dzieci z przedszkola i nowo przyjętych,
- podnoszenie świadomości edukacyjnej rodziców poprzez pedagogizację,
- przekazywanie wiedzy na temat funkcjonowania dziecka w ośrodku.

PODSTAWOWE ZASADY WSPÓŁPRACY RODZICÓW Z NAUCZYCIELAMI

- wielostronny przepływ informacji
- wzajemne zaufanie i życzliwość, dyskrecja,
- partnerstwo,
- jedność oddziaływania,
- aktywność i systematyczność

Uprawnienia i zobowiązania rodziców

Rodzice mają prawo do:

- informacji o realizowanych przez szkołę zadaniach w obszarze dydaktyki, wychowania, profilaktyki i opieki;
- informacji o szkolnych programach nauczania i wychowania;
- znajomości zasad oceniania, klasyfikowania, promowania oraz przeprowadzania egzaminów;
- uzyskiwania pomocy i wsparcia w sprawach kształcenia i wychowania dzieci;
- wyrażania opinii n. t. funkcjonowania szkoły, współdecydowania w sprawach ważnych dla szkoły;
- wychowywania dzieci zgodnie ze swoim systemem wartości i swoim światopoglądem.

Rodzice są zobowiązani do:

- systematycznego kontaktowania się z wychowawcami i nauczycielami celem uzyskania informacji o postępach dziecka i jego zachowaniu w szkole;
- przestrzegania spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego;
- współpracy z wychowawcą, nauczycielami, pedagogiem szkolnym w sytuacji występowania u dziecka trudności dydaktycznych lub wychowawczych;
- pokrycia kosztów naprawy zniszczonego lub skradzionego szkolnego i cudzego mienia;
- wychowywanie dziecka w zgodzie z ogólnie przyjętymi normami społeczno-moralnymi

ZADANIA RODZICÓW

Rodzice uczestniczą w ważnych wydarzeniach z życia Ośrodka:

- Rozpoczęciu Roku Szkolnego
- Dniu Edukacji Narodowej
- Pchlim Targu
- Akademii Zdrowia
- Warsztatach ceramicznych
- Kiermaszu Bożonarodzeniowym
- Kiermaszu Wielkanocnym
- Uroczystościach religijnych (Komunia Święta)
- Dniu Matki i Dniu Ojca
- Święcie Szkoły
- Urodzinach wychowanków
- Zakończeniu Roku Szkolnego

Rodzice:

- interesują się postępami dydaktyczno – wychowawczymi swoich dzieci,
- uczestniczą w zebraniach,
- biorą udział w prelekcjach związanych z pedagogizacją rodziców,
- współuczestniczą w wypracowywaniu i wzbogacaniu ceremoniałów i tradycji Ośrodka,
- systematycznie kontaktują się z nauczycielami w przedszkolu, szkole oraz w grupach wychowawczych w celu lepszego poznania swojego dziecka w środowisku przedszkolnym, szkolnym jak i domowym,
- wychowują dzieci zgodnie z własnymi przekonaniem i światopoglądem w poszanowaniu i akceptowaniu innych ludzi i ich przekonań,
- kształtują postawy prospołeczne wychowanków oparte na szacunku i kulturze osobistej,
- kształtują postawy ułatwiające współpracę i budowanie pozytywnych relacji w społeczności szkolnej i lokalnej,
- wzmacniają w dzieciach zachowania służące ich bezpieczeństwu,
- kształtują pozytywny stosunek wobec szkoły,
- uczestniczą w tworzeniu Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych,
- zapewniają dziecku możliwość regularnego uczęszczania na zajęcia edukacyjne,
- znają i stosują procedury regulujące życie Ośrodka,
- współpracują w pozyskiwaniu środków na zadania szkoły wynikające z potrzeb wychowanków.

ZADANIA NAUCZYCIELI

Nauczyciele organizują uroczystości oraz imprezy okolicznościowe dla wychowanków z udziałem rodziców zgodnie z kalendarzem imprez szkolnych:

- Rozpoczęcie roku szkolnego
- Dzień Edukacji Narodowej
- Pchli Targ
- Akademia Zdrowia
- Warsztaty ceramiczne
- Kiermasz Bożonarodzeniowy
- Kiermasz Wielkanocny
- Uroczystości religijne
- Dzień matki i Dzień Ojca
- Święto Szkoły
- Urodziny wychowanków
- Zakończenie Roku Szkolnego

- Nauczyciele informują rodziców o postępach uczniów.
- Nauczyciele organizują zebrania dla rodziców.
- Nauczyciele, psycholog i pedagog organizują prelekcje dla rodziców oraz spotkania ze specjalistami z różnych dziedzin.
- Nauczyciele i terapeuci specjaliści prowadzą zajęcia warsztatowe i zajęcia otwarte dla rodziców.
- Nauczyciele stale kontaktują się z rodzicami uczniów oraz wspierają ich w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.
- Nauczyciele systematycznie zapoznają rodziców z działaniami dotyczącymi edukacji prozdrowotnej oraz bezpieczeństwa.

FUNKCJE KONTAKTU RODZICÓW Z NAUCZYCIELAMI

- **INFORMACYJNA** – podstawowa funkcja stanowiąca sposób stałego i aktualnego dowiadywania się o funkcjonowaniu i postępach dziecka
- **DORADCZA** – rodzice zasięgają porady nauczyciela, nauczyciel również otrzymuje cenne informacje o dziecku od rodziców
- **KONSULTACYJNA** – rodzice i nauczyciel konsultują sytuację dziecka przed podjęciem decyzji
- **TERAPEUTYCZNA** – nauczyciel wchodzi w rolę mediatora, osoby wspierającej, ochraniającej

PLAN WSPÓŁPRACY Z RODZICAMI W ROKU SZKOLNYM 2014/2015

<u>Zadania</u>	<u>Formy realizacji</u>	<u>Termin realizacji</u>	<u>Uwagi</u>
1. Przeprowadzanie spotkań z rodzicami	1. Zebranie plenarne z rodzicami. 2. Spotkania indywidualne – podczas odbiorów dzieci i na wezwania 3. Zaplanowane spotkania z rodzicami: <ul style="list-style-type: none"> 1. Organizacja roku szkolnego. 2. Trzymaj formę. Profilaktyka grypy i innych chorób zakaźnych (specjalista „sanepidu”) 3. Przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym i krzywdzeniu dzieci. 4. Informacja o proponowanych ocenach opisowych i z zachowania. 5. Bezpieczeństwo na feriach. Instytucje wspierające funkcjonowanie rodziny w sytuacjach kryzysowych jako profilaktyka przemocy w rodzinie (specjalista MOPR, PCPR). 6. Problem przyzwalania na korzystanie z używek (specjalista d.s. uzależnień) 7. Informacja o proponowanych ocenach opisowych i z zachowania. 8. Bezpieczeństwo i profilaktyka zdrowia na wakacjach. 	01.09.2014 cały rok szkolny 1.09.2014 7.11.2014 19.12.2014 7 - 9.01.2015 16.01.2015 6.03.2015 3 - 8.06.2015 26.06.2015	
	4. Spotkania z rodzicami – organizacja przebiegu ważniejszych imprez w Ośrodku. 5. Ekspozycja prac plastycznych i wszelkich wytworów twórczości wychowanków, kronik, albumów ze zdjęciami.	cały rok szkolny, w zależności od potrzeb	
2. Zapoznanie rodziców dzieci nowoprzyjętych z procedurą kontaktów.	1. Realizacja kontaktów z rodzicami zgodnie z procedurą.	cały rok szkolny, w zależności od potrzeb	

3. Rozpoznawanie sytuacji rodzinnej dziecka	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozmowy indywidualne z osobami mającymi codzienny kontakt z dzieckiem: rodzice, opiekunowie, osoby upoważnione 2. Kontakty telefoniczne 3. Korespondencja 4. Wizyty domowe 	cały rok szkolny, w zależności od potrzeb	
4. Uaktualnienie informacji o wychowankach	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analiza dokumentacji, odwiedzanie wychowanków w domach rodzinnych (diagnoza potrzeb i możliwości ucznia), rozmowy indywidualne z rodzicami / opiekunami, domownikami, rozmowy telefoniczne, korespondencja . 2. Współpraca z instytucjami wspierającymi rodzinę: UG, GOPS i MOPS, MOPR i PCPR, ZUS: <ul style="list-style-type: none"> – organizacja turnusu rehabilitacyjnego w Jarosławcu, – pomoc w załatwianiu spraw: dofinansowania wyżywienia, dojazdów, świadczeń rentowych, rodzinnych, zasiłków celowych, zapomóg i dodatków pielęgnacyjnych oraz orzeczeń o niepełnosprawności, – bieżąca aktualizacja obowiązującej dokumentacji. Współpraca z PORADNIAMI PSYCHOLOGICZNO – PEDAGOGICZNYMI, – pomoc w uaktualnianiu orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego, bieżące diagnozowanie i wspieranie rozwoju wychowanków. Współpraca z SĄDAMI RODZINNYMI I KURATORSKĄ SŁUŻBĄ SĄDOWĄ. 3. Pomoc rodzicom w załatwianiu spraw związanych z umieszczeniem dziecka w WARSZTATACH TERAPII ZAJECIOWEJ i DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ. 	cały rok szkolny, w zależności od potrzeb 11 – 21.10.2014 cały rok szkolny, w zależności od potrzeb cały rok szkolny, w zależności od potrzeb	
5. Pedagogizacja rodziców	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie rodziców z metodami i formami pracy z dzieckiem z niepełnosprawnością intelektualną. 2. Pedagogizacja rodziców w celu ujednoczenia procesu wychowywania dziecka w domu i w Ośrodku w zakresie kształtowania postaw prospołecznych i wobec szkoły. Propagowania zdrowego stylu życia, bezpieczeństwa. 3. Systematyczne informowanie o zmianach w przepisach dotyczących osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz zaznajamianie ze zmianami w ustawie o pomocy społecznej. 4. Spotkania z specjalistami w czasie zebrań z rodzicami. 5. Organizowanie warsztatów i zajęć otwartych dla rodziców dzieci uczęszczających do przedszkola oraz poszczególnych szkół. 6. Prezentacja osiągnięć wychowanków. 	październik 2014 cały rok szk., w zależności od potrzeb cały rok szk. - na bieżąco w ciągu roku szk. w ciągu roku szk. czerwiec 2015	

<p>6. Współpraca z rodzicami w celu usprawniania i usamodzielniania wychowanków</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Włączanie rodziców do terapeutycznej pomocy dzieciom <ul style="list-style-type: none"> – spotkania z rodzicami dzieci przedszkolnych i szkolnych celem poznania ich funkcjonowania w domu rodzinnym, – czynny udział rodziców w tworzeniu IPET 2. Konsultacje z nauczycielem, pedagogiem, psychologiem, logopedą, rehabilitantem, lekarzem specjalistą (również w ramach Dni Bezpłatnych Diagnoz): <ul style="list-style-type: none"> – rozmowy indywidualne, – rozmowy indywidualne z inicjatywy rodziców, – rozmowy indywidualne z inicjatywy nauczyciela 3. Informowanie o postępach dziecka w nauce i zachowaniu. 4. Informowanie rodziców o możliwości korzystania z usług poradni psychologiczno - pedagogicznej i innych instytucji wspierających rodzinę (funkcje: informacyjna, doradcza, konsultacyjna, terapeutyczna). 5. Wspólne z rodzicem wyznaczanie priorytetów pracy z dzieckiem w Ośrodku i w domu w celu stworzenia indywidualnego programu edukacyjnego i jego realizacji w ciągu roku. 6. Warsztaty logopedyczne dla rodziców przygotowujące do pracy z dzieckiem w domu. 	<p>wrzesień 2014</p> <p>cały rok szk. - na bieżąco</p> <p>cały rok szkolny na bieżąco</p> <p>wrzesień 2014, luty 2015</p> <p>listopad 2014, luty, marzec 2015</p>	
<p>7. Udział członków rodziny w uroczystościach ośrodkowych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział rodziców w uroczystościach ośrodkowych: <ul style="list-style-type: none"> – Rozpoczęcie Roku Szkolnego, – Dzień Edukacji Narodowej, – Pchli Targ, – Warsztaty ceramiczne, – Akademia Zdrowia, – Dzień Matki i Dzień Ojca, – Kiermasz Bożonarodzeniowy, – Kiermasz Wielkanocny, – Uroczystości religijne (Komunia Św.), – Święto Szkoły, – Urodziny wychowanków, – Zakończenie Roku Szkolnego 	<p>wg. kalendarza imprez szkolnych</p>	

8. Upowszechnianie wiedzy z zakresu profilaktyki zdrowotnej rodziny	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja spotkań ze specjalistami, terapeutami, pielęgniarką, pracownikami Sanepidu i innymi. 2. Pomoc rodzicom w kierowaniu wychowanków do lekarzy specjalistów. 3. Upowszechnianie wśród rodziców i wychowanków wiedzy prozdrowotnej. Dostarczanie rodzicom wiedzy na temat wychowania bez przemocy, bezpieczeństwa i zdrowego stylu życia (realizacja zadań wynikających z programów prozdrowotnych realizowanych w ośrodku. Przygotowywanie prezentacji na temat profilaktyki agresji i przemocy. 4. Prowadzenie gazetki ściennej, przygotowywanie prezentacji i apeli szkolnych, przekazywanie rodzicom ważnych informacji, dostarczanie ulotek i innych materiałów poglądowych oraz redagowanie stałej rubryki w gazetce ośrodkowej dotyczącej, wychowania bez przemocy, zdrowia i bezpieczeństwa. 5. Umieszczanie materiałów z działań na stronie internetowej Ośrodka. 6. Indywidualne spotkania z pedagogiem, psychologiem poświęcone problemom wieku młodzieńczego zwłaszcza zagrożeniom wynikającym z uzależnień, stresu oraz wspieraniu rozwoju seksualnego. 	<p style="text-align: center;">cały rok</p> <p>w ciągu roku szk. w ciągu roku szk.</p> <p>w ciągu roku szk.</p> <p>w ciągu roku szk. w ciągu roku szk.</p>	
--	---	--	--

MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU :

- analiza dokumentacji
- analiza sprawozdań z realizacji zadań
- ankietowanie (ankieta dla rodziców - załącznik)

Opracowanie:

Danuta Łączny – Październik,
Agnieszka Chmiel,
Elżbieta Marczak,
Beata Szczypińska

ANKIETA DLA RODZICÓW

1. Z jakich form współpracy z ośrodkiem chciałaby Pani/Pan korzystać?

☐ Zebrania klasowe	☐ Rozmowy telefoniczne
☐ Indywidualne spotkania z nauczycielem	☐ Spotkania z pracownikiem SOSW w Tanowie w domu rodzinnym
☐ Zajęcia otwarte dla rodziców	

2. Czego oczekuje Pani / Pan od wspólnych spotkań rodziców z nauczycielami?

☐ Informacji o dziecku (zachowaniu, osiągnięciach, kontaktach z rówieśnikami)	☐ Informacji o zespole klasowym
	☐ Porad wychowawczych

3. Od kogo oczekiwałaby Pani/Pan pomocy w rozwiązywaniu problemów związanych z rozwojem i wychowaniem swojego dziecka?

☐ Psychologa	☐ Pedagoga
☐ Logopedy	☐ Nauczyciela / wychowawcy
☐ Rehabilitanta	☐ Dyrektora

4. Jak często bywa Pani/Pan na zebraniach, spotkaniach z rodzicami w naszym Ośrodku?

☐ Na wszystkich organizowanych	☐ Nigdy
☐ Rzadko	

5. Czy informuje Pani/Pan nauczyciela lub pedagoga o zmianach swojej sytuacji rodzinnej, materialnej?

- Tak, zawsze
- Czasami

Nie, nigdy

6. Czy wiecie Państwo jakie imprezy są organizowane w ośrodku?

Tak

Nie

7. Czy uczestniczy Pani/Pan aktywnie w imprezach organizowanych w Ośrodku?

Tak

Częściowo

Nie

8. Czy Ośrodek spełnia Pani/Pana oczekiwania dotyczące współpracy z placówkami wspomagającymi rodzinę?

Tak (w jakich?) .....

W niektórych (jakich?).....

Nie

Dziękujemy